

REPORTATGE

Solidaritat dia a dia

L'estil de vida, els vincles familiars i personals, la feina, la relació amb la natura i fins i tot allò que mengem té incidència en el món que ens envolta. Per això, l'Agenda Llatinoamericana Mundial dedica la seva edició del 2019 a la solidaritat en la vida quotidiana amb el lema 'Les grans causes en les coses petites'

IRENE CASELLAS
icaseallas@lrp.cat

L'Agenda Llatinoamericana Mundial, que s'edita des del 1992 com una eina transformadora de la societat, presenta en la seva edició del 2019 una nova visió de l'exercici de la solidaritat. Sense oblidar els grans reptes i les grans causes sobre les quals ha reflexionat fins ara -la globalització, les lluites democràtiques, la causa indígena, el medi ambient i la igualtat de gènere, per posar només alguns exemples- se centra per primer cop en la quotidianitat, en les experiències personals i privades, que també han de contribuir a canviar el sistema actual.

"Apuntant ambiciosament només cap a allò macro, allò políticament eficaç, allò estructuralment transformador... hem deixat sovint fora del nostre compromís les coses petites, els petits, les persones desvalgudes, els que no compten per a les estadístiques socioeconòmiques, les vícti-

mes, els ancians, els marginats per la seva condició sexual, els que carreguen més vulnerabilitat o, simplement, els afers de la nostra pròpia vida personal, familiar, quotidiana", expliquen els impulsors de l'agenda, el bisbe Pere Casaldàliga i el claretà José María Vigil. I afegeixen: "No es tracta només de persones, sinó també d'altres causes no considerades grans per aquesta societat, que tot ho mira des de l'òptica del mercat, ni per nosaltres mateixos, que ens sentim més moguts per allò polític, allò socioeconòmic, allò revolucionari, allò heroic."

L'Agenda, doncs, porta a reflexionar sobre què podem canviar en la nostra vida per mantenir la coherència en la lluita per la creació d'un món més just. Des d'ajudar les persones que tenim més a prop fins a tenir en compte el patiment animal o la necessitat de protegir el medi ambient a l'hora de decidir la nostra dieta.

UN CINQUANTENA D'ARTICLES

En total són una cinquantena d'articles de diversos col·laboradors a banda i banda de l'Atlàntic, que tracten temes com el tràfic de persones, la falta d'aigua, les iniciatives camperoles, la fam, les migracions, la precarietat femenina, la informació responsable, l'educació, l'ecologia, l'espiritualitat i l'atenció a persones malaltes, discapacitades, ancianes o amb problemes.

L'Agenda Llatinoamericana, però, no és només un recull d'articles i d'informació que retraten el món actual. En paral·lel a la seva edició també s'han anat generat durant els seus 28 anys d'història una àmplia col·lecció de recursos pedagògics com vídeos, contes infantils, mapes, material educatiu divers i el calendari solidari, que cada any recorda efe-

Dolores Gómez, una col·laboradora de la campanya de l'Agenda, en una visita a un barri popular de Masaya, a Nicaragua

JORDI PLANAS

"L'ajuda mútua, en múltiples variants, és a l'abast de tots"

Joan Surroca Educador

Em costa imaginar una veritable solidaritat que tingui en compte les grans causes sense ser bondadosa en el dia a dia. Però, hi pot haver veritable bondat oblidant la injustícia estructural? La solidaritat en les coses petites resulta sovint més feixuga perquè és anònima, sense

èpica, i requereix persistir al llarg dels anys. M'anima molt pensar que l'ajuda mútua, en les seves múltiples variants, està a l'abast de tothom i es pot exercir cada minut de la vida. Desmenteix de ple el "no hi ha res a fer". Com sempre, a mi m'il·lumina molt Camus, que a *La pesta* va deixar escrit: "El meu paper, ho reconec,

no és el de transformar el món ni l'home. No tinc suficients virtuts ni llums per fer-ho. Però sí que és, potser, el de servir, des del meu lloc, alguns valors sense els quals el món, fins i tot transformat, no valdria la pena ser viscut."

Agenda Llatinoamericana Mundial

L'Agenda Llatinoamericana Mundial s'edita en 26 països i en diversos idiomes. A Catalunya, l'edició dels 2.500 exemplars en català que es posen a la venda va a càrrec de la Comissió de l'Agenda Llatinoamericana (972 219 916) i els llocs on es pot comprar es poden consultar al web. L'edició del 2019 es presentarà en un acte que es farà el divendres 26 d'octubre a les 19.30 h al Centre Cívic de Sant Narcís de Girona, a càrrec de l'escriptor Ignasi Riera i amb l'actuació musical de Marta Forment.

“L'Agenda potencia la dimensió cuidadora de la persona”

Jordi Pujades Mestre i pedagog

La novetat que aporta l'Agenda Llatinoamericana és que potencia, al mateix nivell de les dimensions crítica i creativa que comporta aprendre a pensar, una dimensió cuidadora de la persona. Educar tothom en la cura d'“allò petit” que ens anem trobant en la vida: en aspectes personals i espirituals, per tenir cura de l'alimentació; per quan calgui, cuidar infants, persones discapacitades, persones grans o malaltes; per vetllar per bones relacions familiars i de veïnatge; per adoptar referents ètics i morals que posin el bé comú per sobre del particular, sense oblidar la cura del medi ambient... Les petites transformacions ens els hàbits quotidians són importants per disminuir el patiment humà i per deixar de viure, com diu Boff, “en una societat amb una justícia mínima, una pau amenaçada i unes fràgils condicions de la biosfera”.

Les petites transformacions ens els hàbits quotidians són importants per disminuir el patiment humà i per deixar de viure, com diu Boff, “en una societat amb una justícia mínima, una pau amenaçada i unes fràgils condicions de la biosfera”.

“Els petits gestos, constants, són transformadors”

M. Dolores Puigdevall Càritas Diocesana

Quan es treballa amb persones vulnerables, els gestos més petits poden arribar a ser els més importants. Fa pocs dies m'ho recordava una persona que vaig conèixer quan era un infant. Em va parlar dels gestos i dels tocs d'atenció que havia rebut de part meua, i de com d'importants eren els pactes i la complicitat, la interacció amb estima: “Això va marcar el rumb de la meua vida”, em va assegurar. La mirada de les persones que fem Càritas és la que porta a connectar amb aquells que tenim al davant i a aconseguir la implicació mútua. És la suma de petits gestos, de converses, de propostes, d'escolta i d'orientació sincera i propera. Càritas té una estructura sòlida, que s'enforteix quan els petits gestos són constants i, per tant, transformadors.

Quan es treballa amb persones vulnerables, els gestos més petits poden arribar a ser els més importants. Fa pocs dies m'ho recordava una persona que vaig conèixer quan era un infant. Em va parlar dels gestos i dels tocs d'atenció que havia rebut de part meua, i de com d'importants eren els pactes i la complicitat, la interacció amb estima: “Això va marcar el rumb de la meua vida”, em va assegurar. La mirada de les persones que fem Càritas és la que porta a connectar amb aquells que tenim al davant i a aconseguir la implicació mútua. És la suma de petits gestos, de converses, de propostes, d'escolta i d'orientació sincera i propera. Càritas té una estructura sòlida, que s'enforteix quan els petits gestos són constants i, per tant, transformadors.

mèrides destacades que conviden a la reflexió, el compromís, el diàleg i la lluita per aconseguir, en definitiva, un món més just per a tothom.

I no s'ha d'oblidar que l'Agenda també és una eina per “fer xarxa”, ja que la cinquantena de presentacions que es fan cada any a Catalunya permeten la dinamització solidària i ajuden a enfortir els lligams i els ponts de diàleg entre Catalunya i Llatinoamèrica. Finalment, tan important com mobilitzar consciències a casa nostra és l'ús pedagògic de l'agenda al seu lloc d'origen. Així va néixer la campanya d'Anada i Tornada: a causa del seu elevat cost, els impulsors de l'agenda es va adonar que a Llatinoamèrica quedava fora de l'abast de les classes populars, per tant cada any es recapten fons per poder distribuir agendas entre professors i líders comunitaris, que l'utilitzen com una eina educativa. A més, tots els materials i els continguts es poden trobar en format obert al web www.llatinoamericana.org